

VLÁČEK PŘEDŠKOLÁKŮ

Velmi hezké tablo připravila svým „absolventům“ – předškolákům mateřská škola. Symbolický vláček je odváží do další životní etapy – do školy a my jim přejeme šťastnou cestu...

CESTY ZA POZNÁNÍM

I v letošním roce senior klub uspořádal několik výletů za poznáním nejen našeho okolí, ale vydali jsme se i na delší výlet. Nejprve jsme v dubnu navštívili v Brodce u Přerova zvonařskou dílnu, kde jsme i přes nepřízeň počasí obdivovali zručnost, s jakou v tak malém prostoru vytváří překrásné zvony.

Náš další výlet byl v květnu do nedalekých lázní Slatinice. Tam nás očekával pan Opletal, který nás seznámil s historií lázní a provedl nás po pramenech léčebné vody. Nejen o lázních, ale i o celé obci jsme se dozvěděli mnoho zajímavého.

V červnu jsme měli naplánovaný zájezd do Ratibořic a Babiččina údolí. Na tomto zájezdě s námi byly i děti ze základní školy, které se nej-

lépe umístily ve sběru papíru. Zájezd jsme měli naplánovaný na týden obživlých postav z knihy Babička od Boženy Němcové. Při při-

jezdu nás uvítal komorník paní kněžny a pak jsme byli uvedeni k paní kněžně. Po prohlídce zámku jsme pokračovali ke starému mlýnu, kde jsme se setkali s práškem, panem mlynářem a s krajánkem, se kterým jsme si při harmonice zazpívali. Cestou k chaloupce babičky jsme se zastavili u pana myslivce a pak už nás přivítala paní Prošková a babička s vnoučaty. Babička vyprávěla dětem pohádku a pak už jsme se vydali nazpět k autobusu.

Na zpáteční cestě jsme se ještě zastavili ve Vamberku, kde jsme si prohlédli muzeum paličkovaných krajek.

Jarní putování zakončíme návštěvou bylinkářky paní Mgr. Podhorné v Brodce u Konice a její zahradu bylin domácích i cizokrajných. Věřím, že se dovíme mnoho zajímavého nejen o bylinkách, ale i o výrobě tinktur a léčivých přípravků z pupenů rostlin.

Za senior klub Marta Studená

telné spotřebiče jsou rozebírány přímo ve sběrných dvorech na recyklovatelné suroviny jako jsou kovy, sklo, plasty atd. Složitější spotřebiče a elektronika se ze sběrného dvora odváží na odbornou likvidaci. Například ledničky si odváží soukromá firma k odborné demontáži a následné likvidaci. Televizory, počítačové monitory a další elektrozařízení se odváží do chráněných dílen, kde tělesně postižení pracovníci rozebírají tyto spotřebiče na součástky, které se dále montují do nových produktů nebo se třídí ke konečnému zneškodnění. Chemikálie se sváží do spaloven, kde se za vysokých teplot spalují. Pneumatiky si odváží soukromá firma, která gumu drtí na granulát a ten je pak dále upravován k širokému využití. Většina odpadu je využita k recyklaci a zbytek je zlikvidován co nejšetrněji k životnímu prostředí.

Jakub Henkl

Z OBECNÍHO ÚŘADU

CO SE DĚJE S ODPADEM?

Svoz nebezpečného a velkoobjemového odpadu je ve Skrbeni pořádán dvakrát do roka. Sběr pořádá obec a odvoz odpadu zajišťují Technické služby města Olomouce. Objem nasbíraného odpadu rok od roku roste. Co se děje s odpadem, který dvakrát do roka nashromáždíme?

Odpad se dělí na netříděný a nebezpečný. Prvotní třídění odpadu se provádí již při nakládání na kontejnery.

Netříděný odpad se nakládá na popelářský vůz, který odpad drtí a zároveň lisuje do kontejneru. Vůz pojme přes 20 m³ odpadu o váze až 11 tun. Jakmile je kontejner naplněn, odváží se podobně jako komunální odpad na skládku. Skládku se nachází v blízkosti obce Mrsklesy ve vzdálenosti cca 10 km od Olomouce. Tam popelářské auto vysype odpad z kontejneru a speciální rozhrnovač, tzv. kompaktor, odpad hutní a zarovná do skládky. Odstraňování odpadu skládkováním je nejčastější způsob nakládání s ko-

munálním odpadem v České republice i v celé Evropské unii.

Nebezpečný odpad se nakládá do uzavřeného kontejneru, který pojme 20 m³ odpadu. Naplněný kontejner je odvezen na sběrný dvůr Technických služeb města Olomouce. Likvidace nebezpečného odpadu se provádí nejprve roztříděním na jednotlivé druhy. Snadno rozebíra-

DĚDICTVÍ VÁLKY

Přestože od bombardování Skrbeně v posledních dnech 2. světové války uplynulo již 65 roků, stále hrozí nebezpečí v podobě nevybuchlé munice. Svědčí o tom nález malé, ale stále nebezpečné letecké pumy ve výkopu pro kanalizaci v ulici Na Návsí. Přivolaný pyrotechnik zajistil její odvoz do místa likvidace.

Ruská letecká puma vypouštěná při kobercových náletech z kontejneru AVK - 1, typové označení pumy je AO - 2,5.

PŘIPOMÍNKY K NÁVRHU JŘ ČD

Na internetových stránkách Olomouckého kraje www.kr-olomoucky.cz, v záložce doprava, veřejná doprava, jsou pracovní návrhy jízdnicích řádů ČD pro období 2010/2011. Připomínky se zdůvodněním lze podávat prostřednictvím obecních úřadů tak, aby je bylo možné předat nejpozději 14. července. Návrh jízdnicího řádu je též ve vývěsce obecního úřadu.

PARKOVIŠTĚ

Naproti vstupu na hřbitov byly zahájeny práce na stavbě, která by měla přispět k bezpečnosti návštěvníků hřbitova i k lepšímu vzhledu vjezdu od obce. Budou zde vybudována čtyři stání pro osobní automobily, chodník, stojan na kola a nová ohradní zeď. Stavba si vyžádá náklady ve výši 830 tis. Kč, přičemž obec získala prostřednictvím MAS Moravská cesta dotaci ve výši téměř 70%.

MYSLIVECKÝ ROK

Rok se přehoupl do své druhé poloviny a opět tu máme červenec. Měsíc horkých slunných dnů, prázdnin, dovolených a také srnčí říje. V průběhu říje se myslivci naplno věnují lovu trofejových srnců, které mají již od jara obeznané. Ponechání jejich lovu až na říji je rozumné, neboť se v honitbě nenaruší teritorialita či sociální vztahy a silnému, geneticky dobře založenému jedinci dáme poslední příležitost, aby předal své kvality dalším pokolením.

Lov není záliba v zabíjení.

Jeden z českých kulturních velikánů jménem Jan Werich ve svých proslulých moudrech pronesl: „Lov a zabíjení není totéž a ti kdo si to pletou jsou volové“. Tento poněkud

hutný výrok typický pro Jana Wericha aktivního myslivce a rybáře se vybraněji dá rozvést takto: Výkon práva myslivosti a ochrana zvířat nejsou v protikladu. V žádném případě nelze připustit, že by myslivci zabíjeli jen ze záliby. Zodpovědné hospodaření se zvěří spočívá na principu regulace a sklizně. Usmrcování jednotlivých kusů rozhodně nestojí v protikladu zachování druhu, ale naopak.

Ve výkonu práva myslivosti a ochraně zvířat nejsou žádné proklady. Požadavky ochrany zvířat jsou obsaženy ve všeobecných mysliveckých zásadách. Myslivci si plně uvědomují rozdíl mezi zachováním života a jeho odnětím. To souvisí s etikou lovu, která morálně zavazuje o zvěř pečovat, stát ji ku pomoci v době strádání a při jejím lovu ji ušetřit zbytečné bolesti trýznění.

Lov na rozdíl od zabíjení má morální obhajobu pokud jsou dodržovány správné zásady a důvody lovu a k těm se každý správný myslivec zavazuje. Radost a uspokojení z lovu neznamena radost ze zabíjení a žádný myslivec neusmrcuje zvěř bez rozumného důvodu.

Myslivce je na základě své kvalifikace schopen usmrtit zvěř tak, aby byla ušetřena nepřiměřené bolesti a utrpení. Myslivost může vykonávat jen ten, kdo prokázal schopnosti a znalosti ve střelbě. Nedostatky ve střelbě nemohou vyrovnat ostatní myslivecké znalosti, byť by byly výborné. Správně zasažená zvěř zhasíná velmi rychle a podle posledních veterinárních a lékařských znalostí téměř bezbolestně. Strach a stres má pouze z přítomnosti člověka, proto ji myslivci nechávají v klidu zhasnout. Při této příležitosti zkuste porovnat životní pohodu domácích zvířat ve velkochovech s chovem zvěře ve volnosti, porovnat lov v přírodě a zabíjení domácích zvířat na jatkách. Zde má naše civilizace a hu-

manita velké nedostatky. Z uvedených důvodů se ulovená zvěř dá přirovnat se sklizní zemědělců, rybářů či drobnochovatelů.

Převážná část obyvatelstva má sice ráda zvířata, ale neodřídá se konzumace masa. O způsobu zabíjení domácích zvířat nechce raději slyšet a střílení podvědomě považuje za něco, co patří k válce zločinu. To vede k tomu, že malé děti mají představu, že mléko, maso a uzeniny se vyrábějí v továrnách a pěstuje se v nich falešná romantika. Zabíjení pohádkových zajíčků či lištiček pak považují za něco hrozného a střílení na lidi v počítačových hrách a televizi považují za legraci.

Ke všeobecným zásadám myslivecké etiky patří též nepoužívání pastí a loveckých nástrojů, které by trýznily zvěř. Ostrost loveckých psů neučíme na mladých domácích zvířatech, ale přímo praktickým lovem probouzíme jejich instinkt potřebný k lovecké upotřebitelnosti.

Pro myslivce je závazné, aby zvěř, která okamžitě nezhasla, bezprostředně dohledal či dosledoval, a tak co nejvíce zkrátil její případné utrpení.

Trestný čin pytláctví v přeneseném slova smyslu platí i na toulající se psy a kočky. Tato myslivost škodící zvířata zvěř pronásledují, štvou, zraňují a usmrcují. Pro mysliveckou stráž a mysliveckého hospodáře není usmrcování pytláčících psů a koček potěšením, ale představuje to nejkrajnější opatření. Uvedené osoby se statutem veřejného činitele mají povinnost ze zákona taková zvířata usmrcovat. Usmrcení zvířete je způsobeno selháním majitelů, kteří svá zvířata nedrží pod kontrolou.

Komu jsou myslivci podřízeni, kdo je kontroluje a že myslivost není jen zábava bohatých lidí se Vám milí čtenáři a spoluobčané pokusím vysvětlit v příštím čísle našeho zpravodaje.

Ing. Vladimír Vrbka

VZPOMÍNKY pana Lakomého

ŠLAHÁNÍ VLKA

Mezi mé dětské hry patřilo i „šlahání vlka“. Byla to zábava speciálně chlapecká, ke které jsem nepotřeboval žádného společníka, ba výbava pro ni byla jednoduchá: Maminka mně koupila v obchodě u Řezníčků (čp. 53) dřevěného vlka, na vlastnoručně zhotovený bič jsem si uřezal prut na vrbě u Močidla, a kousek patřičně silného provázku se doma vřdycy našel. Protože se špice vlka časem třepila, zatloukal jsem do ní malý cvoček s kulatou hlavičkou, který nebrzdil rotaci.

Přiznávám se, že jsem hračku-vlka neviděl už nejméně 70 let. Proto nemohu přísahat, že moje dnešní představa je autentická se skutečností. V mých vzpomínkách je to dřevěný váleček vysoký asi 6 cm a o průměru 4 cm. V dolní třetině je zúžen v jehlan, ve střední části má vysoustruhované mělké rýhy aby namotávaný provázek neklouzal. V horní části je rýha hlubší a vytváří tak hlavičku vlka. Ten je celý pomalován pestřími barvami. V paměti mně utkvěla zvláště červená.

Více než tohoto vlka jsem si cenil „kačů“. Starou káču, kterou jsem našel mezi haraburdím na komoře a pravděpodobně pocházela ještě z mládí mého tatínka. Na rozdíl od vlka měla tvar nízkého obráceného kuzele, nebyla uměle nabarvená, ale měla přírodní červenohnědou barvu dřeva jako náš „róbl“, jimž se utahovala povřísla snopů. Maminka říkávala že je z „kadlátkovyho dřeva“. Snad z něho byla i moje káča. Při rotaci byla stabilnější a nekonala tolik kolébavých pohybů jako vysoký vlk. A ještě něco: vlka měl kdekerý kluk, protože byl běžně prodejný, káču však měl jen málokdo.

Technika hry: Vlk se uchopil do levé ruky špicí k tělu, pravou rukou se na něj namotal motouz biče. Potom se vlk postavil na zem, jemně přidržovaný levou rukou za hlavičku a prudkým odstředivým pohybem biče v pravé ruce se motouz odmotal a uvedl vlka do točivého kolébavého pohybu. V něm se pak udržoval šlehy biče.

Životní období, kdy zájem o tuto hru u mne kulminoval, odvozuji z této vzpomínky: Na odpolední vyučování, které začínalo ve 13 hodin, jsem se jednou za slunečního poledne vydal mnohem dříve než jindy. A ne jako obvykle kolem fary, ale kolem kostela. A ještě k tomu s káčou v kapse a s bičem. Důvodem toho bylo, že cesta do školy tudy vedla po široké dlážděné silnici, která byla ideálním místem pro šlehání vlka. Spáry mezi kameny bývaly tehdy vyplněny suchým blátem, takže byla hladká jako stůl. Její šířka poskytovala dostatečný prostor pro odskočení vlka po úderu provázkem, a hladký povrch nebrzdil rotaci. Nebyl jsem sám, kdo této přednosti využíval. A tak silnicí zaznívaly tlumené údery bičů a za každým následovala poskočení vlčka blíže ke škole. Do třídy jsme s ním ale nemohli. Tak jsme biče i s vlky poschovávali do hustého loubince, který popínal plot školní zahrádky. Při odchodu ze školy našel jsem jen bič a milovaná káča byla pryč. Vyšetřování, které úspěšně vedla sl. učitelka Slámová, ukázalo, že káča se zalíbila mému spolužákovi J. D. Protože tato učitelka mne učila jen dva roky ve 2. třídě, mohu dobu svého zájmu o šlahání vlka včlenit do svých 8 – 10 let.

Předmětem obdivu byl u mne v té době plechový vlček, tvaru koule a prostrčený osou, na níž byl namotán motouz. Ten, když se prudce vytáhl, vlček se na zemi nebo i na stole roztančil. Jeho majitelem byl spolužák Jar. Komínek, syn posledního skrbeňského sládka.

KULTURA

DĚTSKÉ PRÁZDNINOVÉ ODPOLEDNE

V sobotu 17. července se ve Farské zahradě koná jako každý rok „Dětské prázdninové odpoledne“. O program se tentokrát postará litovelská agentura BAVI, která pro děti připravila spoustu her, soutěží, písniček, kterými vyplní celé odpoledne. Začátek je ve 14 hodin.

FOTOSOUTĚŽ – PRODLOUŽENO

Místní akční skupina Moravská cesta (Litovelsko – Pomoraví) prodloužila uzávěrku fotosoutěže, její téma pro letošní rok je „STAVBY KOLEM NÁS“, do 31. července. Využijte tedy příležitost přihlásit své snímky a zúčastnit se soutěže s možností získat finanční ocenění. Účastník doručí fotografie formátu nejméně A4 a jejich elektronickou podobu na adresu: Moravská cesta, o.s., Svatoplukova 16, 784 01 Červenka. Soutěžící může přihlásit maximálně pět fotografií, které pocházejí z území MAS Moravská cesta (seznam obcí a mapa jsou na www.moravskacesta.cz, v podstatě se jedná o území od Bouzova přes Litovel až po Horku a Křelov. Na zadní stranu fotografií uveďte autora, název snímku a místo pořízení.

Neváhejte – zajímavých staveb je kolem nás jistě dost.

■ ■ ■ ■ ■

Vydává obec Skrbeň
se sídlem Na Návisi 2, Skrbeň,
IČO 00635693,
ev. číslo - MK ČR E 10057
e-mail: obec@skrben.cz
www.skrben.cz
Skrbeň, 30. června 2010